

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК ХСІ. Ч. 71.

ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. СУБОТА, 14-ГО КВІТНЯ 1984

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY AND NEW YORK, SATURDAY, APRIL 14, 1984

No. 71. VOL. XCI.

ПРЕЗИДІЯ УАКРАДИ ЗЛОЖИЛА 10,000 ДОЛ. НА СКВУ

Нью Йорк (О.К.). — На засіданні Екзекутиви Української Американської Координаційної Ради, що відбулася тут в п'ятницю, 30-го березня ц.р., рішенням одностайно негайно зложити першу частину своїх фінансових зобов'язань до Секретаріату СКВУ. Як відомо, з хвилиною прийняття УАКР як другої центральної на терені ЗСА в часі ІУ Конгресу СКВУ у грудні 1983 року, представники УАКР заявили, що перебірають на себе не лише права але і обов'язки участі у Секретаріаті СКВУ, а одним з головних обов'язків є платити половину тих грошових зобов'язань, що досі належали до УККА.

Саме наслідком цієї заяви Екзекутива УАКР рішила тепер зложити свою першу рату при нагоді найближчого засідання Президії Секретаріату СКВУ, що відбулося в Нью Йорку 7 і 8-го квітня ц.р.

Крім того рішення, яке вказує наглядно на поважне відношення Президії УАКР до своїх громадських обов'язків, обговорено ряд важливих справ. Зокрема темою наради було звітання про працю представників УАКР у спільному комітеті для відзначення 20-річчя посвячення пам'ятника Т. Шевченка у Вашингтоні, до якого входять також члени НТШ і УККА. В найближчих днях заплановано засідання комітету у Вашингтоні для вирішення важливих справ зв'язаних із тим святкуванням, що має відбутися 16-го вересня 1984 року та має бути поєднане з великим концертом у Кеннеді Центрі. Про планування імпрез у Вашингтоні звітували члени Екзекутиви інж. Юрій Повстенко і інж.

Степан Процик. Обширно звітував на засіданні скарбник УАКР Роман Данилюк подаючи точний фінансовий звіт, і обговорено організаційні справи, які реферували організаційний референт д-р Юрій Солтис. У найближчому часі відбудеться збори Відділів УАКР в Чикаго і Ньюарку, як також громадські наради на Лонг Айленді і в Баффало. На усі ці імпрези делеговано членів Екзекутиви.

У зв'язку з акцією групи представників організації, які тепер не беруть участі у справах ані УККА, ані УАКР і стараються посередничити для створення однієї центральної репрезентації українців в ЗСА, члени Екзекутиви УАКР рішили скликати для обговорення цієї справи, як і ряду інших актуальних питань, поширені сходини Екзекутиви на два дні.

Темою наради буде також справа статуту зборів УАКР, дата яких запланована на осінь 1984 року.

Обширний план справ, що їх треба вичерпно обговорити подав Іван Олексин, реферувач також коротко спосіб праці та статут КУК. Засідання Екзекутиви в дні 30-го березня розпочалося цікавим показом у прозірках великого відгуку американської преси на українські справи а зокрема проблеми Великого голоду в Україні у 1932-33 роках, що є наслідком праці референта публічних зв'язків члена Екзекутиви УАКР ред. Андрія Білика, який і перервав цей показ.

Ширші наради Екзекутиви УАКР рішено відбутися в дні 19 - 20-го травня ц.р. на Союзівці і на них запрошуються представників усіх відділів УАКР.

ДІЮЧА ПРЕЗИДІЯ КРАЙОВОГО ГРОМАДСЬКОГО КОМІТЕТУ ВІДБУЛА ЗАСІДАННЯ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Крайовий Громадський Комітет для вшанування жертв Великого голоду в Україні в 1932-33 роках, який був створений „ад гок“ на початку минулого 1983 року та який із замінним успіхом виконав своє завдання, подбавши, щоб громада, згідно з його гаслом, „згадала сама і пригадала іншим“ найбільший комуністсько-совєтський злочин голодоморства в Україні 50 років тому, тепер обмірковує свою дальшу діяльність, як також есентуальність, бо потреба і можливість наявні, перетворення себе на постійний Інститут для дослідів совєтського народоубивства в Україні в минулому і сучасному.

Ця, та ряд інших справ, зв'язаних із програмовими завданнями цього Комітету, були предметом уваги та дебат і рішень на нарадах Діючої Президії його Екзекутиви, які відбулися тут у приміщеннях Головної Канцелярії УНС в суботу, 31-го березня ц.р.

Наради відкрив і ними провадив голова КГК, проф. д-р Петро Стерчо, і він та заступники голови і фінансовий співреферент, Ульяна Дячук, започаткували наради короткими звітаннями про організаційний і фінансовий стан КГК. Комітет, який практично вже виконав своє завдання і тепер обмірковує свою дальшу долю після того, як КГК Комітет на своїх формальних ліквідаційних нарадах з початком цього року одностайно залишив свою Діючу Президію та доручив їй обмірковувати есентуальність перетворення КГК на постійну установу із подібними завданнями.

У своєму звіті У. Дячук коротко пригадала, що загальні прибутки КГК в 1983 році, з пожертв, концерту у Вашингтоні та відсотків, винесли 123,681.60 дол., загальні видатки були на суму 90,645.67 дол., отже в касі залишилося ще 33,035.93 дол., з чого щонайменше 10,000 є призначені на видатки, зв'язані з діяльністю КГК.

Президія, зокрема, зупинилася та віддала найбільше уваги справі оголошеного вже в Конгресі ЗСА закони

нопроєкту ч. 4459 про створення Конгресової комісії для дослідів причин і наслідків голоду в Україні в 1932-33 роках, яку видигнула та веде із замінним знанням та завзяттям організація відома під назвою Американці в Обороні Людських Прав в Україні. Справу на нарадах Діючої Президії КГК реферували ініціатор та ентузіаст цієї справи, координатор згаданої організації та член Діючої Президії КГК, Ігор Ольшанівський. У висліді дебат, Президія рішила висигнувати із своїх фондів суму 5,000 доларів на покриття частини зв'язаних з цією справою видатків і також звернутися до всієї громади із закликом про повну моральну, організаційну і матеріальну підтримку цієї акції. Ряд організації, зокрема Український Народний Союз, таку підтримку вже виявили і продовжують, звітував І. Ольшанівський. Крім фінансової підтримки, тепер найбільше на потребу є масова акція громадян — їхні листи до своїх законодавців у Конгресі ЗСА, — щоб вони підтримали зголошений законопроєкт щодо створення такої конгресової комісії. Справа цієї переважливої акції, включно з інструкціями щодо участі в ній всієї громади та із списком законодавців, які цю акцію підтримують, подані в англійському „Українському Тижневику“ УНСоюзу у виданні з датою неділі, 1-го квітня 1984.

Діюча президія КГК в дальшому познайомила із випрокуванням у Канаді документальним фільмом про комуністсько-совєтський голодоморство та злочини народоубивства в Україні і рішила причинитися до покриття зв'язаних із цим фільмом видатків, пожертвою 2,000 дол., із своїх фондів. Одну тисячу доларів з фондів КГК висигнувано на покриття частини коштів Комітету Оборони Людських і Національних Прав в Україні, що існує у Філадельфії та який мав би видатки у зв'язку з його участю у акціях КГК. Комітет.

Діюча Президія також

Закінчення на ст. 4.

ПОЯВИЛИСЯ ЛЕТЮЧКИ „СОЛІДАРНОСТІ“ В УКРАЇНІ

Відень, Австрія. — Кореспондент ньюйоркського щоденника „Нью Йорк Трибюн“ Гюберт Гюбер, інформуючи про боротьбу з урядом прем'єр-міністра Войцеха Ярусельського, Католицької Церкви, суспільства і підпільної „Солідарності“ за усунення хрестів із публічних шкіл і будинків, порушує у числі з 12-го квітня, ц.р., що інші важливі проблеми перед якими стоять керівники Римо-Католицької Церкви, „Солідарності“ і польського народу в загальному змагаючись з комуністичним урядом у Варшаві.

У довшій інформації згаданий кореспондент каже, що „Солідарність“ тепер веде подвійну боротьбу з комуністичною владою: легальними засобами, в рамках існуючих законів, і підпільним шляхом, хоч одні від других відсепаровуються з причини посилення переслідування діячів „Солідарності“ польською тайною поліцією. Розповідаючи про фракцію „Солідарності“, яка діє підпільно, а її діячі скриваються в різних частинах Польщі, автор каже, що недавно в „західній частині СРСР“, тобто в Україні, появились летючки „Солідарності“ українською і російською мовами, у яких закликається робітників інших східноєвропейських держав протиставити переслідуванню та домагатися рівних прав для всіх робітників, не зважаючи на їхню приналежність до комуністичної партії чи громадської

активності. Речники поміркованої фракції „Солідарності“ заявляють закордонним кореспондентам, що згадана група, яка намагається діяти в Польщі і поза її кордонами є малою, а її екстремна діяльність є шкідливою для колишньої вільної професії, яка ніколи не проповідувала насильства чи активного виступу проти офіційних урядів. Вони просили кореспондентів не переопіювати діяльність цієї групи.

Не зважаючи на заяву, підпільна „Солідарність“, чи радше її права фракція, мобілізує свої сили і починає діяти революційними методами закликаючи населення до „Боротьби проти диктаторського режиму“. Найбільш видною є праця групи в Кракові і Вроцлаві, де останню відбулись масові демонстрації в обороні Роз'яття і засуду урядових акцій проти мирного населення.

Поінформовані джерела кажуть, що у зв'язках Польщі все ще перебуває понад 400 політичних в'язнів, переважно лідерів різного рівня професії, „Солідарність“ і допоміжних груп, як, наприклад, Комітет оборони робітників тощо.

Вміжчасі західні спостерігачі помітили великий рух поляків біля закордонних амбасад і це є ще одною ознакою, що велика частина польської молоді бажає покинути свою країну і виїхати на Захід.

ПІДТРИМАЙМО ЗАКОН ДЛЯ ЗАСУДУ НАЙБІЛЬШОГО БЕЗЗАКОННЯ!

(Заклик Діючої Президії Екзекутиви Крайового Громадського Комітету для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні в 1932-33)

Українці Америки!

Як про це вже інформовано, Конгрес З'єднаних Стейтів Америки, Сенат і Палата Репрезентантів має на своїм порядку розгляду законопроєкту про створення Конгресової Комісії для розгляду справи зорганізованого комуністсько-совєтськими окупантами поневолювачами Великого голоду в Україні в 1932-33 роках жертвою якого впадо щонайменше сім мільйонів українців — дітей, жінок і чоловіків. Після створення такої Конгресової комісії її праця для перевірки того голодоморства народоубивства відбувалася б на кошті Уряду ЗСА і опісля були б опубліковані документарні висліди цієї перевірки.

Відповідний законопроєкт у цій справі вже був зголошений: у Палаті Репрезентантів зголосив його конгресмен Джеймс Флоріо з Нью Джерзі, як законопроєкт під числом 4459, а такий самий законопроєкт у Сенаті зголосив 21-го березня ц.р. сенатор Билл Бредлі, також з Нью Джерзі, і цей законопроєкт позначений числом 2456.

Точний текст тих законопроєктів був надрукований в оригінальній англійській мові в англійському „Українському Тижневику“ УНСоюзу з датою неділі, 1-го квітня ц.р.

Вкороті цей законопроєкт буде предметом розгляду відповідних конгресових комісій і опісля пред'явлений обом палатам Конгресу на їх схвалення. ВІД НАС, ГРОМАДЯН І НАШИХ СПІВГРОМАДЯН, ВІД НАШИХ МАСОВИХ ЛИСТІВ ДО НАШИХ ЗАКОНОДАВЦІВ, КОНГРЕСМЕНІВ І СЕНАТОРІВ У ВЕЛИКІЙ МІРІ ЗАЛЕЖАТИМЕ ПОЗИТИВНИЙ РОЗГЛЯД ТА КІНЦЕВЕ СХВАЛЕННЯ ЦЬОГО ПРЕВАЖЛИВОГО ЗАКОНОПРОЕКТУ!

Справу цього законопроєкту видигнула і веде відома вже з інших подібних акцій наша організація Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ), із такими її ентузіастами як її координатор Ігор Ольшанівський та фінансовий секретар Іван Орихук у провіді.

Адреса організації: Americans for Human Rights in Ukraine, 43 Midland Place, Newark, N.J. 07106.

Очевидно, що на ведення цієї важливої і благородної акції в справі цього законопроєкту потрібні поважні фонди, що ними АОЛПУ не розпоряджає. Наша Ділова Президія рішила висигнувати на потреби цієї організації 5,000 доларів та долучується до інших закликів, щоб щедро жертвувати на цілі АОЛПУ і зокрема на теперішню її акцію в Конгресі ЗСА у справі закону про покликання відповідної конгресової комісії для розгляду комуністсько-совєтського голодоморства в Україні.

До цієї великої і благородної акції організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні вже включились поодинокі наші установи, зокрема наш Український Народний Союз і Український Братський Союз.

Наша Президія Екзекутиви Крайового Громадського Комітету для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні в 1932-33 роках з метою „ЗГАДАТИ САМИМ І ПРИГАДАТИ ІНШИМ“ що страшно голодоморську трагедію України та її комуністсько-совєтських причинників і вшанувати пам'яті її українських жертв, гаряче закликає всіх українців в Америці та їхні організації включитися в теперішню акцію організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні писанням листів до своїх законодавців, конгресменів і сенаторів.

ПІДТРИМАЙМО ЗАКОН ДЛЯ ДОСЛІДУ НАЙБІЛЬШОГО БЕЗЗАКОННЯ!

За Діючу Президію Екзекутиви Крайового Громадського Комітету: д-р Петро Стерчо, голова, Ульяна Дячук, заступник голови (фінансовий референт), Наталія Даниленко, заступник голови, Євстахія Гойдич, заступник голови, референт молодечих справ, Андрій Шевченко, співреферент для молодечих справ, Віктор Росинський, секретар, Едвард Попіль, касир, Степан Процик, організаційний референт, Антін Драган, референт української преси, Андрій Білик, референт англійської преси, Юрій Повстенко, імпрезовий референт, Веніамін Несенюк, член діючої президії, Ігор Ольшанівський, член діючої президії.

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ ПЕРУ ФЕРНАНДО БЕЛІУНДЕ ТЕРРІ записав новий кабінет на чолі з сенатором Сандро Маріятегі, закінчуючи кризу уряду. Новий уряд опанований членами консервативної політичної групи. Країна має 125-відсоткову інфляцію, продукція впала на 12 відсотків. Це є найгіршим економічним явищем в Південній Америці. Цього місяця представники Міжнародного валютного фонду та речники американських банків мають переговорювати з урядом Перу в справі поновлення частинного фінансування заграничного догугу.

АНТИСАДІВІСНИСЬКІ ПОВСТАНЦІ В НИКАРАГУА повідомляють, що 11-го квітня ц.р. група повстанців з Демократичного революційного союзу захопила містечко Сан Хуан дель Норте, вбиваючи 30 вояків урядової армії. Ці самі повстанські джерела подали, що повстанці захопили ряд сіл і містечок на просторі 20-мильової території вздовж границі з Коста Рікою.

З МЕХІКО СІТІ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що мекіканська поліція знайшла тіло Вільяма Кросса, урядовця американського Департаменту рільництва, який був замордований 60 миль на захід від міста Дуранго в Мексико. Поліція ствердила, що Кросс був пострілений чотири рази. Поліційні джерела також подають, що в 1982 році в цій самій околиці Мексико пропав без сліду американський професор Ніколас Шрок з Кольорадського університету.

„ЧЕЛЛЕНДЖЕР“ УСПІШНО ПРИЗЕМЛИВСЯ В КАЛІФОРНІ

Лос Анджелес. — Міжпростірний корабель „Челленджер“ приземлився в п'ятницю вранці, 13-го квітня, о год 8:38 східного часу на військовій базі Едвардс в Каліфорнії з огляду на погану дощову погоду в Кейп Канаверал на Флориді, де була первісно запланована посадка і звідки відбуваються вилети міжпростірних кораблів. Це вже 11-й полет цього корабля довола землі. Як і попередні, цей полет був дуже успішний, не зважаючи на початкові труднощі в напруженні дощової погоди. На посадку сателіта „Солар Макс“, якого все так вдалося напарити в середині „Челленджера“ і при допомозі спеціального приладу назад

запустити в орбіту.

Адміністрація полетів в Гюстоні, Техас, дуже задоволена з останніх досягнень, функціональності самого корабля і справності у праці усіх п'ятьох астронавтів.

Крім направи сателіта „Солар Макс“, два астронавти побували на зовні корабля „Челленджера“ понад сім годин, рухаючись при допомозі спеціальних апаратів, без прив'язання до корабля. Тим разом „Челленджер“ летів на висоті 293 миль, тобто 100 миль вище від попередніх полетів. В Гюстоні не виключають, що чергові полети будуть ще вищі.

К. Черненко турбується неактивністю депутатів „рад“

Москва. — У своєму виступі перед всенародним зібранням Центрального Комітету Комуністичної партії у Москві 10-го квітня генсек Константин Черненко несподівано для присутніх, і для совєтологів на Заході, наголосив недостатню діяльність так званих „совєтів“, тобто „рад робітничих і селянських депутатів“, представників „народу“ які на крайовому, місцевому та „всесоюзному“ рівнях, згідно з оцінкою Черненка, не достатньо активізуються, і ця ситуація мусить змінитися.

Говорячи про великі потенційні можливості такого поєднання діяльності „рад“, Черненко подав сумну статистику, що з кожних 30-ти депутатів до „совєтів“ лише один є такий, що

є активний і навіть звернувся до різних організацій по певні матеріали загального значення, щоб їх доставити, відповідно простудіювавши, зайняти становище. Решта ж депутатів, мовляв, виконує свої функції „виборних репрезентантів народу“ зовсім пасивно, лише збираючись на офіційні зібрання і тим подібне.

Другою турботою Черненка є справа „роздуть“ бюрократичних штабів на різних рівнях правління, з чим, він каже, треба боротися звільненням з праці непотрібних бюрократів, а не переміщення їх з місця на місце, як це тепер практикується.

Засідання, яке відбулося напередодні вибирання Черненка „президентом“ Совєтського Союзу, було закритим засіданням.

В АМЕРИЦІ

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ПЕРЕРВУ у передвиборах, демократичні кандидати на президента — Волтер Мондейл, сен. Гері Гарт і проповідник Джессі Джексон, посилено працюють і пригтовлюються до чергових баталій. Голова виборчого комітету В. Мондейла Джим Джексон заявив, що він переконаний у успішності дальшої кампанії в користь колишнього віцепрезидента, який вже здобув 1,018 делегатів, а для номінації потрібно 1,967. Знову ж керівник кампанії сен. Гері Гарта Олівер Генкел сказав, що до 3-го червня Гарт напевно здобуде більше делегатів, бо Мондейл має менші вигоди на заході і в південних стейтах. Очевидно, важливу роль на Конвенції Демократичної партії відіграє проповідник Джессі Джексон, дуже популярна індивідуальність і рухливий кандидат, хоч з невеликою кількістю голосів. Чергові важні передвиборчі відбудуться в Техасі 5-го травня ц.р. і тут в рахунок входить 169 делегатів. У вівторок, 8-го травня, передвибори відбудуться в Огайо (154 делегати) і Мондейл надіється, що він здобуде цей індустріальний стейт.

БЕРУЧИ ДО УВАГИ ЗАКЛИК президента Роналда Регена про зниження дефіциту в урядовому бюджеті, контрольована демократами Палата Репрезентантів схвалила голосами 318 до 97 законопроєкт про додаткові податки в сумі 48 мільйонів доларів на протязі чергових трьох років. У випадку схвалення цього законопроєкту Сенатом і підписання його Президентом, американські громадяни муситимуть більше платити податку за алкогольні напійки, цигарки і забути за податкові полегші, якими досі користувались робітники і службовці, що заробляли менше як 50,000 доларів річно. Співкер Палати Репрезентантів Томас О'Нілл підкреслив, що прийнятий законопроєкт значно причиниться до зменшення дефіциту і не буде великим обтяженням для платників податків. Покищо не відомо чи такий законопроєкт підпише Р. Реген у виборчому році, бо досі він був проти всяких підвишок податків.

ОФІЦІЙНІ РЕЧНИКИ УРЯДУ заявили, що нікарагуанські антикомуністи і американська Центральна Розвідка-Агенція (Сі-Ай-Ей), яка у погодженні з Урядом допомагає повстанцям вести боротьбу з прокомуністичною хунтою сандіністів в Нікарагуа, вже два тижні тому заперестила заміновувати порти, але цього не знали законодавці в Сенаті і Палаті Репрезентантів, які своєю потягненням викликали констернацію серед американського народу і у світі, а що найголовніше, також серед приятелів Америки. Речник Уряду заявив однак, що ЗСА не братимуть участі в акції відмінування портів Нікарагуа і не братимуть відповідальності за матеріальні втрати тих, які будуть цим ділом зайняті. Як відомо, французький президент Франсуа Мitterан перший поспішив виступити із заявою засуду американських акцій в Центральній Америці і запропонував, що Франція допомагає нікарагуанцям, а також численним совєтським спеціалістам, які там перебувають, очищувати води від „американських мін“.

АМБАСАДОР СРСР в Об'єднаних Націях Олег Трояновський обвинуватив З'єднані Стейти Америки в тероризмі в багатьох частинах світу, зокрема в Центральній Америці, яку інфільтрували органи американської Центральної Розвідки Агенції, доставляючи усім антикомуністичним і антимарксистським групам модерну зброю і дорадників. Говорячи про совєтсько-американську співпрацю, Трояновський сказав, що вона увійшла у ґлибoku кризу, з якої вона може вийти тільки по довгих стараннях з обидвох сторін. Він думає, що зустріч на найвищому рівні між президентом Роналдом Регеном і генеральним секретарем ЦК КПСС та головою Президії Верховної Ради СРСР Константином Черненко не була б під теперішню пору продуктивною.

Архієпископ Марко поворі приходить до здоров'я

Бавнд Брук, Н. Дж. — Офіційно повідомляють, що Владика Марко Гундяк, архієпископ Української Православної Церкви в ЗСА, перейшовши подвійну поважну операцію ще дала перебуває в шпиталі і дуже

поволі приходить до здоров'я. Зі шпиталю його ліжка Владика Марко передає Благословення усім вірним УПЦ і приятелям з нагоди Свят Христового Воскресіння.

Нова клітина ЗУАДК-у в Піттсбурзі

Філадельфія (О. Татомір). — Відомі українські громадяни та керівники радіопрограм інж. Михайло і Ганна Комічак, про яких недавно згадувало, що вони зібрали 2,400 дол. на потерпілих від повені в Бразилії, відкрили і очолили в Піттсбурзі, Па., нову клітину ЗУАДК-у.

Крайова Рада Директорів на своєму засіданні 7-го квітня ц.р. не тільки затвердила нові клітини в Трентоні, Н. Дж., і Піттсбурзі, Па., але й заохотила до творення

таких клітин у всіх більших українських осередках ЗСА.

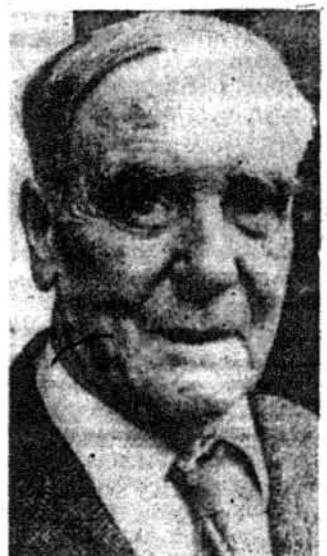
Це має окреме значення у 40-річчя існування та праці ЗУАДК-у, що його Крайова Рада Директорів рішила святково відзначити осінню ц.р. у Філадельфії.

Такі клітини ЗУАДК-у у ЗСА в ювілейному році будуть найкращим доказом живучості ідеї кожнокласної допомоги потребуючим братам і сестрам в Україні і у віданому світі.

В Москві помер науковець П. Капиця

Москва. — Проф. Петро Л. Капиця, визначний совєтський ядерний науковець і лауреат Нобелів, про якого пишуть, що він мав бути творцем совєтської атомової бомби, помер в неділю, 8-го квітня 1984 року, проживши 89 літ. Він родився 8-го липня 1894 року в Кронштадті в родині військового інженера, правдоподібно, з українського роду, як на це вказує його українське прізвище.

Він виїхав з комуністичної Росії в 1921 році до Британії, де працював під наглядом Лорда Ернеста Раверфорда з Нової Зеландії одним з перших піонерів в атомовій фізиці. Проф. Капиця, студіюючи і працюючи на університеті в Кеймбриджі протягом 13-ти років, часто відвідував Москву, але вертався до Англії і навіть був вибраним містоголовною лабораторією Кембриджі в університеті Кеймбриджі.

П. Капиця.

Останніх відвідин до СРСР, совєтський уряд заборонив йому вертатися до Англії. Сталін наказав організувати новий Інститут для

Закінчення на ст. 4.

СВОБОДА

FOUNDED 1983

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. U.S. members: \$7.50 — 6 months, \$15.00 — 1 year. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право вилучати матеріали, що порушують моральні та етичні принципи. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, доплативши за адресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОЮЗУ \$7.50 на 6 місяців, \$15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — \$1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Мистецький дар УНСОЮЗУ

Недавній ювілейний концерт в престижній музичній залі Карнегі Голл, що його влаштував Український Народний Союз з приводу святкування свого 90-річчя, показав знову наглядно як потрібно в нашій громаді високомистецьких імпрез та яке широке ними зацікавлення.

Оце вдруге на протязі несповна року українська спільнота Північної Америки мала висококультурний музичний імпрезу, рівень якої, виконання і програма не могли повистидати ніякої подібної американської чи канадської.

Вперше у залі Кеннеді Центр у Вашингтоні в так висококультурний спосіб вшановано жертви Великого голоду в Україні, тепер відзначено 90-річчя найстаршої та найбільше заслуженої української організації на цьому терені. І в одному і в другому випадку поставлено наголос на рівень програми, на її виконавців і на добір поодиноких точок. І тут і там була українська музика, українські солісти, хоча симфонічні оркестри заповнено, із-за браку власних.

Але концерт 1-го квітня в Нью Йорку підтвердив це, що було якимось після 2-го жовтня минулого року у Вашингтоні: що ми можемо поставити такі музичні імпрези і не посоромитися ані перед чужими, ані перед своїми. Вщерт виповнена зала Карнегі Голл нашою публікою та її шире захоплення виконавцями творами, з яких усі були вперше на тому терені виведені. І доказом, що наша спільнота зокрема молодшого віку (а таких на концерті в Карнегі Голл було особливо багато) є спрагнена нових і цікавих мистецьких імпрез, які достосовані своєму музикою та виконання до сьогоднішнього дня.

Сьогодні, мусимо признатися одверто, що поставлені побутових, постійно повторюваних українських музичних чи театральних творів вже не може захопити та викликати зацікавлення. Наша громада під впливом висококісних культурних можливостей в оточуючому світі стала вибагливою до своїх імпрез та вже не можна її, як перед тридцятьма чи сорока роками, задоволити, скажім, побутовим жанром.

Нова музика, добрі солісти — ось що притягає слухачів, які не бажують тупцювати на місці, а йти вперед.

Знаючи таку настанову нашої громади, особливо молодшого віку, Український Народний Союз вибрав саме такий спосіб публічного відзначення свого ювілею, нав'язуючи до подібних успішних постановок у минулому. Цей останній концерт, хоча викликав не одне застереження серед консервативних членів нашої спільноти, мовляв, пощо викидати стільки грошей на престижне залу, на оркестру, хори і т. п., виправдав себе вповні, а добір нової музичної програми і брак промов чи інших стереотипних точок дозволив взяти участь у тому концерті не лише українській публіці, але й американським приятелям, зацікавлених українською музикою.

Останнім концертом УНСОЮЗУ знову вийшов далеко вперед у зрозумінні культурного голоду нашої громади.

Знаменитий концерт у Вашингтоні і ця остання імпреза є лише рідким доказом того, що і як можна поставити сьогодні, як зразки української культури та мистецтва. Таких імпрез треба куди більше, частіше, та вони не можуть лише відбуватися з приводу рідкісних ювілеїв, а стати періодичними.

Вони заспокоюють природний голод за вищим рівнем у мистецтві і культурі, який, на щастя, існує у нашій спільноті. А коли ми його не заспокоюємо нашими засобами, молодші покоління будуть шукати за ними поміж чужими.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними записками-некрологами, мають бути не довше за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машині і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє що вимога як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було до поправити речення, якщо знайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріалах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

В українській пресі у вільному світі час від часу з'являються вістки про долю української королівської корони, що нею коронувався галицький князь Данило на короля Української Галицько-Волинської Держави. Серед українців загальноприйнято, що ця корона, після захоплення Галичини поляками, опинилася в посяданні, а чи у владуванні української греко-католицької єпархії в Перемишлі та що її зживали, після відповідного перероблення, українські перемишльські греко-католицькі єпископи як єпископський митру.

Ця корона короля Данила, до Другої світової війни, мала бути в Перемишлі, а що з нею сталося після — ніхто нічого певного не знає. Є певні вістки, що владика Йосиф Кошиловський, тодішній єпископ української греко-католицької єпархії в Перемишлі, мав її передати на переховання до Риму одним італійським священиком, що був військовим капеланом відділу італійських воєнків, які, як німецькі союзники, перебували тоді в Перемишлі. Але певних доказів, що так сталося, немає.

Деяке світло на долю мистецьких скарбів української перемишльської греко-католицької єпархії в загальному, не згадуючи нічого окремо про корону українського галицько-волинського короля Данила, кидає польський крайовий тижневик часопис, *Зьєсє Ргє-гньє* ("Перемишльське життя") з дня 1-го лютого 1984 року. У статті "Де є єпископський скарб?", автор, що підписався ініціалами Й. М., пише:

Від багатьох років ця справа викликає емоції, які згодом час від часу з'являються в розмовах старшої генерації перемишлян, які пам'ятають ті випадки, і поміж ними часто вирізняє запит: що сталося зі скарбами греко-католицького єпископату в Перемишлі?

Відомо, що в міжвоєнний час, вона була найбагатшою дієспіві в Польщі. Крім вартісних предметів релігійного культу, зібрано там також багато цінних мистецьких предметів, як також різного роду інших дорожностей. Ніхто не сумнівається, що цінність майна становила собою велику вартість. Відомо також, що останній єпископ Йосиф Кошиловський, колишній офіцер австрійської кавалерії (в ранзі полковника) вийшов з Перемишля в 1946 році, не забравши з собою досвідно нічого. (Насправді єпископ Кошиловський не вийшов, а добровільно, як вихід, до Польщі, а польське військо, сильно скатованого єпископа насильно вигнала чи "репатривала" до Советського Союзу, де він помер, закатований московськими комуністами. (С. Ж.).

У Токіо минулого року з'явилися у двох місячниках статті на українські теми. Автор обох статтів — це Казуо Накаї, який в листі до Митрона Сурмача себе називає "єдиним українцем у Японії".

Власне від М. Сурмача я отримав ці японські журнали з просьбою розказати йому зміст обох статтів. Поскіля в обох дописах автор-чужинець надзвичайно цікаво оповідає свої спостереження про українців та українську історію взагалі, я переклав обидва матеріали на українську та англійську мови з наміром згодом їх надрукувати в цілості. Але з огляду на довжину текстів, на цей раз хочу дати тільки короткий огляд їхнього змісту.

Перша стаття опублікована в квітневому числі за м. р. журналу "Мадонна" (журнал), який майже повністю присвячений слов'янській тематиці, а зокрема матеріалам про російську мову та культуру. Журнал видає товариство "Наука" ("Кабущі кайша") у Токіо. Це видавництво та їхню головну книгарню я добре пам'ятаю ще з часів мого перебування в Японії. Тоді

Друга стаття Казуо Накаї з'явилася в червневому числі за м. р. журналу "Мадонна" ("Вікно"), який майже повністю присвячений слов'янській тематиці, а зокрема матеріалам про російську мову та культуру. Журнал видає товариство "Наука" ("Кабущі кайша") у Токіо. Це видавництво та їхню головну книгарню я добре пам'ятаю ще з часів мого перебування в Японії. Тоді

Б. І.

НАЗУСТРІЧ ВЕЛИКОДНЕВІ

Принижєні, нещасні, радіймо враз!

Хай щезне туга...

Берім сьогодні шати ясні

І крашанки червоні у долоні

І стрічаймо друга.

Вітаймо брата:

Воскресла Правда на хресті розп'ята.

Хоч бачимо свій шлях у тернях,
Але ми знаємо, по днях страждань Голготи
Йде Воскресіння День!
Ми сімло ставимо життєво чоло —
Для нас у срібні дзвони дзвонить джерело.
Для нас лунає великодний дзвін:
— Христос воскрес!

(Уляна Кравченко — „Воскресіння“)

Ніщо не викликає такої радості в нашому житті, такої надземної радості, теплоти і зворушення, як слова „Христос воскрес!“ З цими словами ми відчуємо яснє сонця, подих весни, пахощі квітів, відродження природи. Для українського народу Христос Воскресіння — це найбільше свято, і ним радіють усі — небо і земля. Це ж бо Христос з великої любові до людського роду Своєю смертю переміг смерть на хресті й приніс нам у дарі вічне життя.

Великдень глибоко закріплений у серцях нашого народу та зв'язаний з найглибшими релігійними почуттями української душі. В той день ми огортаємося дивним духовним спокоєм, чародійну радість, неначе й самі воскресли.

Степан Женецький

ПОЛЯКИ ПРО МИСТЕЦЬКІ СКАРБИ ПЕРЕМІСЬКОЇ ЄПАРХІЇ

Один з наочних свідків, польський автор, будучи присутнім при єпископській ізді, розказує, що тодішній староста Зигмунд Фельчинський, діючи як уповноважений польського уряду, поінформовав єпископа про те, що він має покинути край і вийти до Києва. На поїздовій станції нібито приготувано шість вагонів, до яких мали забрати скарби єпископа, що перед війною знаходилися в будинку, в якому тепер приміщуєся Округний музей. Єпископ Кошиловський, однак, не скористав з того транспорту, пише Й. М. Люди бачили, як він у самій сутанні вийшов до автомобіля (напевно НКВД С. Ж.) і поїхав у сторону кордону.

У будинку залишилися залізні скарби. Здавалося, що в них нахолодіть гроші дорожності, але якось ніхто (можливо цивільні люди) поклали — ні, але режиснери напевно „поклали“ і пограбували їх (С. Ж.) не зайнявся ближче цією справою. Дивне, але правдиве. Сьогодні відомо лише на підставі розповідей, які авторів-поляків адалось зібрати, що в одному з тих залізних скарбів знайдено цінне срібне накриття. Другий залізний скарб, правдоподібно, перевезено до Музею Літератури у Варшаві, третій до Воєвдсько-

одним реченням. Натомість, свою поїздку до Нью Йорку, щоб зустрітися з ред. Іваном Світом, автором книжки „Українсько-японські взаємини: 1903-1945“, Накаї описує докладно та з великим захопленням. Він пише:

„П'ять або шість років тому, в Токіо, я знайшов український памфлет п. з. „Зелена Україна“, опублікований ще перед війною в Харбіні. На останній сторінці, між оголошеннями про різні українські видання, я побачив рекламу про українсько-японський словник, що тоді, згідно з оголошенням, був у підготовці. Мені ніколи й не снилося, що така неймовірна річ могла існувати. Я негайно почав шукати за цим виданням по всіх бібліотеках Токіо — але безуспішно. Вікні я прийшов до висновку, що фраза „у підготовці“ означала, що цей словник ніколи не вийшов з огляду на війну“.

Богдан Геруляк

УКРАЇНЦІ ТА УКРАЇНА В ЯПОНСЬКИХ ЖУРНАЛАХ

воно спеціалізувалося в розповсюдженні російських видань та пропаганді російської культури в Японії. Я пригадую своє здивування, коли у 1968 році я несподівано натрапив на один-два примірники Г. Логина книжки „По Україні“, яка тоді щойно була вийшла і лежала на полиці прикриті стосами російських советських видань. Тим більше вимовним був для мене факт, що саме журнал цього видавництва надрукував статтю, в якій автор прихильно із великим знанням розглядає багато моментів української історії.

Стаття п. з. „Україна в Америці — і Японія“ досить довга (шість сторінок дрібного японського друку) і складається з таких частин: вступ, українсько-японський словник, українська нью-йоркська книгарня „Сурма“, „Маленька Україна в Іст Вільдз“, та історія української еміграції в Америці.

Стаття написана дуже живим стилем. Матеріал більш наукового характеру, чи то історичного, чи мовознавчого, автор переплітає описами й спостереженнями про українців в Америці, передусім в Нью Йорку. Цікаво, що УНІГУ, де автор перебував майже два роки згаданий тут дослівно

го уряду у Рашеві. Однак чи ті відомості вповні правдиві — трудно тепер сказати.

Єпископський скарб як би розпався в повітрі, — пише польський автор. А може його десь старанно сховали і він доскоди знаходиться в якійсь невідомій країні?

Уже траплялися аматори викриття тасемного скарбу, що не одному згняв сон з очей. Говорили, що він знаходиться в крамниці, яка в пізніших роках знаходилася в ринку, щй, де сьогодні містяться крамниці спортивних товарів, або в поверхових пивницях, сполучених з нею. Раніше жили там сестри-законниці, отже може там приготувано сховок?

Як у страшному пригодницькому фільмі проходили спроби дістати до крамниці, яку успішно боронили великі, агресивні шурі, наче несамовиті сторожі легендарних дорожностей. А пізніше, з приводу якоїсь напівправди, кричати замуровано і вона перестала спокійувати шукачів скарбів.

Кружляють також слухи, що в 1946 або 1947 роках на піддаші парохіального дому, що знаходиться побіч церкви при сучасній вулиці Пшеворської, знайдено частину скарбу, що, правдоподібно, належав до дієцезії. Але на те немає певних доказів.

Цікаву пригоду теж пережив один із працівників музею, який осіною 1965

Закінчення на ст. 3.

ПРО ЦЕ І ТЕ

„Про мою „сотку“

Дивне це число сто. В деяких випадках видається воно дуже великим, в інших знову дуже малим. Часом приносить воно радість, а іноді сумні міркування; одні вітають його святочними подіями, інші раді про нього забути.

Але ніхто не заперечує, що це кругле число і що воно вимагає так, чи інакше певної уваги.

Ось візьмімо, наприклад, сто років — це ж ціле сторіччя, яке в історії позначилося десятками важливих подій, воєн, успіхів чи невдач.

Сто років від народин чи смерті славних людей, сто років від повстання важливих установ — це все причини до торжественних святкування, ювілеїв, які ніхто не годиться забути.

Але ось, наприклад, сто днів — це ж „лише“ четвертина року, яка часто в нашому житті не позначилася нічим надзвичайним, а сотка доларів сьогодні це „лише“ також незначний гріш, за який можна купити два три добрі квитки до театру або заплатити за вечерю у ньюйоркському ресторані, а сто миль це у наших теперішніх обставинах „близька“ відстань, яку кожне авто переїжджає у несповна двох годинах.

„Мою сотку“ однак, хотілося б мені прилучити до кінця до тієї першої категорії круглого числа, якого не можна забути і яке треба відзначити, як не ювілейним бенкетом із дев'ятьох промовамі і печеною з горошком, то принаймні згадкою про неї на тому місці, де вона завершилася.

І тому сьогодні пишу мій сотний фейлетон „Про це і те“ так з певним зворушенням, бо у розгріті подій і праці навіть не спостерегається, що цей „ювілей“ вже зближається. Треба було довго перелічувати три річчики „Свободи“ та рахувати двічі, щоб переконатися, що це такі справді тепер сотний фейлетон.

О-КА

З ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЗА УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКИХ АНСАМБЛІВ У ПАРКОВИХ КОНЦЕРТАХ

У літніх місяцях в ньюйоркських парках починаються прилюдні безплатні концерти під відкритим небом. Починаючи від початку липня до наступного після Дня Праці тижня, кожної неділі (якщо сприятлива погода) у Форрест Парку на Вудгейвені (Кайне) відбувається від 3-ої до 5-ої по полудні концерт оркестри Зейферта, якому прислуховуються сотні мешканців цієї і суміжних ділячок. Парк утриманий чисто, естрада обладнана відповідно, лавки устатковані поміж деревами, околиця спокійна.

Концерти відбуваються в рамені й частинно коштом Департаменту Миських парків та дотациями місцевих фінансових установ, здебільша банків. На концертах бувають представники міської управи й місцевої адміністрації та представники стейтської легіслатури в особах сенатора Мартіна Норра й асамблеїана Фредеріка Шмідта, які ставляться прихильно до українців.

Крім оркестри Зейферта виступають принаймні гості — вокалісти-солісти і різні ансамблі. Я був раз присутній на виступі югославсько-американського народного балету, який має добру репутацію. Публіка була захоплена виступом, хоч їхні танці, це здебільша хоровади, доволі м'які, повільні, вони бліднуть у порівнянні з рухом, темпераментом, багатством, здебільша банків. На кон-

Закінчення на ст. 4.

саємо духом і тілом, сповнені любові до своїх ближніх та великою вірою у краще майбутнє. Наші великодні Богослуження такі глибокі змістом, наші великодні традиції — писання писанок, свячення пасок, співання гайок — усе це витвір духа нашого народу, а головною української жінки. Довгими віками вона плекала, зберігала цей дорожний скарб свого народу й далі зберігає, навіть у тяжких умовах російсько-комуністичної неволі, береже його глибоко в своєму серці далі, чекаючи слухного часу, коли знову зможе вільно славити Бога.

Переживаємо дуже трагічну добу людства. Хоч виборили мир, проте не для всіх народів. Не зважаючи на величезні жертви людської крові, майна й життя, ще й досі велика частина людей стоїть в неволі. Але для нас водночас Великдень є весною, новим життям, відновленням, бо одного рожевого ранку й до нас зайде Воскреслий Христос і прийде день, що завершить для народу шлях Голготи. Тоді, подолавши супостата, у відновленому величому храмі проспіваємо величню пісню хвали Воскреслому Христові й Україні, що теж воскресне. Віримо, що й наша Голгота скінчиться Воскресінням! Віримо, що не даремні всі наші страждання.

Під гомін воскресних дзвонів линею думками на рідну землю та припадаємо до неї з синієвським поклоном.

Заслухай в її стогін та горе її дітей, чуючи на собі велику відповідальність за її краще майбутнє. Прокамо воскреслого Христа наповнити нас животворною силою до дальшого змагу за Його святу Правду на землі та сильною вірою в її здійснення і вітаємо всіх радисним „Христос воскрес!“ Пам'ятаємо величидне звернення Головного отамана С. Петлюри до земляків: „Як будете в церкві на 12 євангеліях, слухайте Слово Боже про Страсті Христові, як будуть носити Святу Пашаницю біля церкви, як співатимуть радисне „Христос воскрес“, згадайте про мучеників України, згадайте про всіх, кого розстріляли більшовики! Згадайте й про тих, хто із зброєю в руках боронив нашу Рідну Землю від московських катів! Не за горами наш час! Воскресне наша Україна, скине з себе болішевицьке ярмо. Не забудьте про мучеників і праведників наших!“

Крізь наше та попередні покоління довершується Воля Всевишнього, яка веде Україну кривавими шляхами, але неминуче до її воскресіння. Якби було інакше, то який був би в цьому глузд? Завіщо тоді гинули б, інколи страшною смертю мучеників, найкращі з нашого народу? Понад історію і час лунатимуть гасла правди й волі. Бо після Великої П'ятниці в календарі Бога завжди приходить Великдень, Світла й Соняшна Неділя Радості!

Тривожні вістки з рідного краю продираються крізь Залізну завісу, яка колючими засіками, замінованими зонами й мурми відмежовує тоталітарну імперію від вільного світу. Окупаційний советський режим в останньому часі посилено переслідування української культури. У в'язницях опинилися українські письменники, науковці, культурні діячі й патріотична молодь. Не зважаючи про них у це радисне свято, будьмо нашим серцем разом із ними, бо вони змагаються і терплять не заради свого власного індивідуального добра, але страждають за весь народ! Вони борються за свободу і права українського народу. Нашим обов'язком тут, у вільному світі, є активно підтримувати їхні змагання і домагання й допомагати їм усіма нашими силами.

Просім Воскреслого Христа, щоб у Великодні Дні оновився наші душі, щоб ми зуміли перемогти самих себе, щоб ми своїми руками змогли піднести вгору нашу честь. Об'єднай одним серцем, душею і однаковими почуттями, просім Воскреслого Христа, щоб наповнив нас непохитною надією на краще завтра, щоб навчив нас сумлінно виконувати наші церковно-національні обов'язки, щоб дав нам силу видержати час Великої П'ятниці й дозволить нам діждатися Воскресної Неділі!

Український Великдень від віків був великим весняним святом, днем візв'язу нашої віри в себе і в нашу українську правду. Христове Воскресіння прийшло як остаточний фінал тяжкої Голготи.

Кінець.

Чи Ви зложили вже свій даток на УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ФОНД у 1984 році? ВИШЛІТЬ ЙОГО НЕГАЙНО!

UKRAINIAN AMERICAN COORDINATING COUNCIL,
140 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, що очолює інж. Роман Ракошій, ст., встановила такі дати турнірів на Союзівці в 1984 році:

- 7-8-го липня — УСЦАК-Схід
- 11-12-го серпня — Подвійні ігри
- 31-го серпня — 3-го вересня — Крайові чемпіонати УСЦАК
- 22 - 23-го вересня — Запрошений УНС
- 13 -14-го жовтня — КЛК

В 1982 році вийшло друком третє видання сімтомової наукової праці під загальною назвою

"EDUCATION"

о. д-ра Остапа
Е. Оршикевича

Це видання є призначене для бібліотек великих університетів. Його можна замовляти, пишучи на адресу:

Rev. Dr. Ostap E. Orshkevych,
373 Carmel Road
Millville, N.J. 08332
Tel.: 609-825-4826

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США ПОЖЕРТВИ НА УВАН У США

Подаємо додатковий список жертводавців, які в платили членські внески та пожертви для Академії від 1-го жовтня 1983 року.

20,000.00 дол. — І. Любчик (за заповітом).
По 100.00 дол. — М. Борецький, О. Радич.
По 50.00 дол. — О. Кекіш, І. Малий, Р. Солганик, Українська Федеральна Кредитівка "Самомоці" (Балтимор), М. Ярославка.

По 40.00 дол. — Л. Дражевська, Т. Гаврик.
30.00 дол. — М. Нешта.
По 25.00 дол. — Т. Погуляй, Д. Стопчик.
15.00 дол. — Ю. Лавриненко.
10.00 дол. — Т. Сенковський.

ПРИМІТКА: В списку надрукованому в "Свободі" 5-го квітня ц. р. сталася помилка. Прізвище одного з жертводавців, що склав пожертву в сумі 100.00 дол. є К. Кебало, а не К. Кекало.

Управа УВАН у США щиро дякує всім жертводавцям. Ці пожертви складуть фінансову базу Академії. Зібрані пожертви будуть витрачені на видання англійськомовних "Аналізів УВАН у США", на публікацію нової серії видань "Джерела до Новітньої Історії України" і на утримання бібліотеки і архіву Академії.

Пожертви, які можна відтратити від податку, просимо надіслати на адресу:
The UKRAINIAN ACADEMY
of Arts and Sciences in the U.S. Inc.
206 West 100th Street, New York, N. Y. 10025

Мілена Рудинська

НЕВИДИМИ СТИГМАТИ

Ціна: \$16.25 з пересилкою
Мешканці стеїту Нью Джерсі зобов'язані 5% сьейтвового податку

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ПОЖЕРТВИ НА ПАМ'ЯТНИК НЕВИДОМИМ ВОЯКАМ УПА

У продовження збору на побудову пам'ятника невідомим воїнам УПА, що почалася з приводу смерті полк. Юрія Лопатинського 16 листопада 1982 року, останню впили такі пожертви:

2,000.00 дол. — Братство Броди Лев - Нью Йорк.
По 200.00 дол. — Омельяніч Еміль Печень, Теодор Еріка Москаль, Петро Ілюс Гула, Теодор Ана Стець, Петро Іванович Сачок, Ангелі Іван Дмитрій, Осип Ізайда Левинський, Адам і Александра Масляк, Юрій і Марія Кулик, Богдан Крук, Володимир Юркевич, Григорій Костюк, Товариство кол. воїнів УПА - Відділ Дітройт, Роман і Анна Має, Орест Мостовий, Укр. Кредитівка в Пассейку, Нью Дж., Анна і Роман Байлак в першу невідому болючу річницю смерті мамі Марії Телетинської.
150.00 дол. — Володимир Королик.
По 100.00 дол. — Ростислав і Анна Галабурда, Антін і Ірена Микит, М. Стасюк, Михайло Гойс, Іван і Катерина Іванчук, Мирослав і Марія Лабунька.
70.00 дол. — Александер і Ірена Білевич.
По 50.00 дол. — Микола і Александра Крушин, Володимир Козіцький, Іван Ройко-Остапенко, Василь Секерич, Василь і Галина Гришко, Микола і Гена Вітенко, Василь Федорів, 3-й Відділ Орг. Оборони Лемківщини Пассейк, Нью Дж.,
По 30.00 дол. — Микола і Стефанія Степаняк, Богдан Кармелюк, Григорій і Магдалина Ясейко.
По 25.00 дол. — Володимир і Катерина Воловодюк, Юрій і Наталя Струтинський, Євген і Богдана Титла, Богдан і Галина Титла, Іван Різник, Орхін Діназ, Микола Май, Михайло Марунчик, Стефан Пасичник, Н. І. Гавдяки, Б. І. Ясинський, Р. М. Хомняки, 3 і Т. Демчук, Микола Галив.
По 20.00 дол. — Василь Калинович, Віра Яворська, Іван Принада, Ярослав Горбачевський, Дмитро Возняк, Іван Хомко, Франко Мартин, Григорій Дуб.
15.00 дол. — Богдан і Оксана Кузичин.
По 10.00 дол. — Роман Гаталяк, Стефан Глют, Августин Сумик, 3 і Л. Мригловський, Марія Струк, Панцета Мамарела, Іван Матіях, М. Куртюк, о. П. Романішин, Іван Бліха.
По 5.00 дол. — Дмитро Федорів, С. Марешинський, Марія Зелез, Іван Палюх, Іван Коваль, Ярослав Лютяк.

Братство Броди-Лев Нью Йорк, висловлює велику вдяку за книжний дар дві тисячі доларів. Усім жертводавцям щиро дякує.

Просимо про дальші пожертви. Пам'ятник невідомим воїнам УПА буде побудований на окремій ділянці цвинтаря воїнів УПА на цвинтарі ім. св. Андрія в Банді 28 квітня 1984 року, год. 1-ша в полудні. Пожертви просимо слати на адресу: "Самомоці" в Нью Йорку, "Selfreliance" F.C.U. 108 Second Ave. New York, N.Y. 10003 або на адресу скриньки: Ivan Dryuk 80 First Ave. New York, N.Y. 10009; чеків виписувати на UPA Monument. Acc. No. 3171

Об'єднання кол. воїнів УПА

Дитячий садочок у Йонкерсі

Діти зі світлички з минулого року: Любослав Ворох, Адриана Ворох, Данусь Ді Біжжю, Данило Літєло, Маруся Соневицька, Тамара Геймур, Наталка Пірожек, Юра Пилип, Дженіфер Вариха, Ромчик Подпірка, Адриана Рудик, учителька Надя Літєло

Вже рік минуло відколи в нас у Честер Ситі організовано садочок для дітей у віці від двох до половини до чотирьох років; по довгих розшуках садочок знайшов приміщення при методистській церкві св. Павла в Гартсдейлі, Н. Й., яке є вигідне щодо дозду, бо знаходиться у центрі міста й доїзд вигідний з різних закутків цієї округи, як також Бронксу і Квінсу. Кімнати для садочку пристосовані відповідно для дітей того віку. Крім того є кімната, де матері можуть стрінутись, поговорити кавою та поговорити.

Минулої осені відвідувало садочок 13 дітей, які щосуботи приїжджали у шкільний будинок охоту до свого садочка, бо там була добайливо підготована учителькою і Надею Літєлою програма занять.

Щоб успішно провести програму з дітьми, для допомоги завжди була дежурна мама, яка також подбала, щоб діти мали смачну перекуску.

Шевченківське свято в Баффало

На вступі цього допису слід мені дати маленьке висвітлення, а саме: через недовгу я не міг взяти участі у святі, а тому допис цей не може бути результатом моїх власних спостережень, а побудований на підставі даних, одержаних від організаторів цього свята, тобто від працівників Відділу УККА в Баффало. Роблю це з обов'язку секретаря Відділу.

В цьому році українська громада в Баффало вшанувала Т. Шевченка в неділю, 11-го березня. Вшанувала відповідно програмою, виконаною власними силами. Свято відбулося в Українському Домі "Дніпро". Основну частину програми свята становив виступ мішаного хору "Бурлаки", який під диригентурою Михайла Проценка і при фортепіановому супроводі Олі Алексевич-Лавні пропівав декілька пісень до слів Тараса Шевченка, а саме: "Заповіт", "Сонце заходить", "Розрита могила", "Село, і серце одпочине". Крім хорових творів, у програмі свята увійшли: декламація псалтирки-юначки Катрусі Пистрак, яка декламувала поему "Іван Підкова"; інсценізація уривку із поеми Шевченка "Гайдамаки"; "Лебедина", у виконанні учениць "Рідної Школи" Ірини Ващак, в ролі черниці, й Олеси Войчак в ролі Оксани. Режисером інсценізації була учителька "Рідної Школи" Неоніла Стецьків. Декорацію для інсценізації, як також і для шкільної свята виконав мистець Мар'ян Борачок. На сцені була поставлена Тараса Шевченка, зображена на київському втражі в Київському університеті, а радше на копії цього втражу, відтвореного мистцем Мар'яном Борачком. Як відомо, оригінал втражу був знищений більшовиками.

Промову на святі мав виступити автор цього допису, але з огляду на перешкоди, текст його промови відчитав Ігор Чмола. Свято закінчено українським національним гімном "Ще не вмерла Україна", що його відспівав хор "Бурлаки".

Михайло Лоза

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
64-й ВІДДІЛ
влаштовує
ПРОДАЖ
ВЕЛИКОДНЬОГО ПЕЧИВА
20-го квітня 1984 р. (Велика П'ятниця)
в Домі СВА, 108 Друга Авеню, Нью Йорк, Н. Й.
ЗРАЗУ ПІСЛЯ ВІДПРАВИ В ЦЕРКВІ СВ. ЮРА
Всіх щиро запрошує
Управа Відділу

Українці...

Закінчення зі ст. 2.

півів: "Мені прикро це говорити, але японці, які вивчають українську тематику, про цей словник нічого не знають". Сказавши це, він сів рукою до поліції і витягнув тонкий томик. "Ви це мали на думці?" — і подав мені книжку. Дійсно, — українсько-японський словник! То ж його таки видали — подумав я з великим здивуванням. Словник вийшов майже сорок років тому, а я його бачу вперше тут, в цьому ньюйоркському помешканні. Пригадую, що мені тоді стало дуже дивно".

Із великим захопленням і ентузіазмом Накаї аргументовано закликає японські наукові установи перевидати і розповсюджувати цей словник. Не мала іронія в тому, що й мені, українцеві, що прожив майже десять років у Японії, довелось довідатися вперше про цей цінний словник щойно зі статті Накаї. Не менш іронічним є й те, що чужинцю швидко і цілком природно зрозумів вартість цього українського видання, що його українці, "збери́гати" уже сорок років.

Далі Накаї описує нелегкі умови 1944 року в Манджурії, в яких цей українсько-японський словник складався. "При кожному слові подано стільки прикладів, як його вживати", пише Накаї, "що цей словник становить своєрідну енциклопедію".

Доля обох авторів словника, як і самого видання — трагічна. Обидва упорядники словника були арештовані після приходу советського війська. Василь Оди́нєць, який закінчив Харківський Орієнтальний Інститут і володів китайською і японською мовами, помер 1975 року на засланнях в Казахстані. Анастоль Діброва,

який був автором усієї української частини словника і також знав японську мову, пропав без сліду в тюрмі. Весь наклад словника та архівні советські владні записи підпали в жертву вогню.

Під час свого перебування у Бостоні Накаї часто відвідував Нью Йорк, де шукав за українськими виданнями по книгарнях "давнотавну". Одного разу він зустрів Митрона Сурмача і відтоді між ними навіязалася справжня дружба. Накаї дуже цікаво переповідає свої розмови з гостиним у-ва Сурмачем у Нью Джерсі, де довідався про біографію цієї незвичайної української родини, та з захопленням пише про різні українські книжки, що їх він у них уперше побачив.

Його цікавить життя української громади в Нью Йорку і він описує наші церкви, Великодні святкування, організації, установи, крамничі. У протигаву брудові та загальному незадоволенню ньюйоркського "давнотавну", українську дільницю цього району він називає "маленькою оазою культури і теплішого українського відродження". В своїх розмовах з М. Сурмачем цей україномовний японець дивується, що деякі молоді українці говорять слабше по-українськи за нього, і він турбується тим, що українській громаді загрожує асиміляція.

Але свою статтю, адресовану до японського читача, Накаї кінчає оптимістичними словами Митрона Сурмача: "Не журитесь, пане Казуо, вже довгі сотні років українці були змушені боротися з поляками та з росіянами — і дивіться! — ми живемо!" Стаття підписана: Накаї Казуо — "українагаку" — себто, студент українознавства.

Поляки...

Закінчення зі ст. 2.

року несподівано зайшов у вечірні годинах на місце своєї праці. А зайшов він туди тому, що, мабуть, забув там якісь документи, а може хотів докінчити раніше розпочату працю. Трудно по стільких роках пам'ятати подробиці, але сама пригода йому надовго залишиться в пам'яті.

У музеї він завважив якогось чоловіка, зодягненого в білий жакет, який намагався заховатись. Не знаючи з ким має до діла, працівник музею зайшов до однієї кімнати, зателефонував на поліцію і шепотом поінформував про таємничого особняка. Хвилину пізніше над'їхав радіовіз і міліціянти віднашли згаданого чоловіка в пивничцях музею, який там звязав до копав долівку. Може він мав якісь інформації, що в підземеллях музею, давніший резиденції греко-католицького єпископа, знаходиться скарб.

Виявилось, що цей чоловік сховався у туалеті і, вичекавши, аж усі працівники вийдуть з музею, звязав до праці. До Перемиського він приїхав з Ольштинського воєводства — і це є все, що про нього сьогодні відомо. Нічого не вкрав, не вчинив жадного проступку, за який можна б було його покарати, отже його звільнено, не знайшовши жадних причин, щоб перевести слідство.

Коли в пивничцях музею влаштовано кав'ярню і обняв його підлогу на 65 сантиметри, не знайдено жадних слідів, які вказували б на захований скарб. Також не знайшли нічого, коли шукали під пологою сполучника між домами, бо дехто сподівався, що там, могли знаходитися дорогоцінності.

А може кривка нахотилася у старих, грубих мурах будинку? Працівники музею не погоджуються з цією думкою, але такою здогадою не можна цілком відкинути. Однак під час

Св.п. Гната О. Лозенка - Діброва

"Віємудрість, упорядкованість, законностість і скордированість, що ними позначений світ, - це ті заклади у всьому Першопочатковому світі, які творять лад, гармонію, красу і рівновагу всіх існуючих елементів і їхніх систем на землі та в цілому космосі, як абсолютно досконалі в цілому космосі, як абсолютно досконалі композиції Бога - Творця". — Гнат О. Діброва з книги "3 Лан Суцого".

Св.п. Гнат О. Діброва

2-го квітня 1984 року українська громада Нью-Йорку - Мейплвуду - Ірвінгтону, Н. Дж., відправила в останню путь, здавалося б, молодого і малопомітного людину: мислителя і поета, українського патріота св.п. Гната О. Лозенка, який свої твори підписував псевдонімом — Гнат О. Діброва.

Св.п. Г. Лозенко-Діброва народився в 1906 році на східних землях України. Помер на 78-му році свого творчого життя в себе вдома, коло своєї хворої дружини Людмили, зовсім несподівано.

Належав він до української православної громади церкви св. Вознесіння у Мейплвуді. Був людиною релігійною. Більш точні дані про нього (місце народження, його освіту і т.п.) можливо, подадуть ті, які знають його ближче. Я ж обмежусь лише тим, що мені відомо:

Св.п. Гнат О. Лозенко, як видно з його творів, був високо освіченою людиною. Був мислителем і поетом, що своїми творами міг дорівнюватися філософу Григорієві Сковороді, чи подібним до нього. Його книги дають нам пізнати світ такий, яким він мусить бути, а не таким, яким він є сьогодні.

Його твори — поезії, афоризми, сентенції, роздуми, наукова праця і т.п., побудовані на законах. Всевішнього. Вони дають окреслення всіх явищ всесвіту, викладаючи в суть історії його буття.

Він був обдарований якоюсь особливістю Богом даних прикмет. Від 1946 року, тобто з часу перебування на еміграції, коли він виступав в Ангбурзі, Німеччині, першу свою книгу "Шляхи і думи" (поезії) і закінчуючи це не останньою (про що ствердити точно не можу), "Терни і троянди", тобто одинадцятую його книжку, — всі вони були просякнуті великою релігійністю і любов'ю до своєї поновленої батьківщини України, та її Творця - Всевішнього.

Він написав такі книжки. "Шляхи і думи" поезії, 1946 р. Ангбурґ; "Кладка видіння" поезії, 1953 р. Нью

Йорк; "Подорож у світ", афоризми, 1955 р. Нью Йорк; "Гами далечин", поезії, 1957 р. Бавнд Брук, Н. Дж.; "3 джерел буття", афоризми, 1960 р. Нью Йорк; "Рух і гармонія" поезії, 1960 р. Нью Йорк; "Фрагменти з монокінти", афоризми, сентенції, роздуми; "Містерія землі", поезії, 1968 р. Нью Йорк; "Сила слова", наукова праця, 1971 р. Кліфтон; "3 лан суцого", афоризми, Кліфтон; "Терни і троянди" поезія, 1973, Кліфтон. І той, хто читав, або буде читати його твори, довідається то і ким був св.п. Гнат О. Лозенко-Діброва.

Він був одружений, але не мав дітей, і цим найбільше уболівав, про що він написав в одному зі своїх творів. Був спокійний і лагідний. В балаках був стриманий. Був чесний. Любив Церкву і систематично її відвідував. Не любив непорозумінь чи сварок і намагався їх уникати.

В одному з його афоризмів він пише: "Прихід смерті, коли людина бажає її — не замість трагедії — тріумф відходу її з цього світу". Чи так собі то бажав покійний, знає один Всевішний, на Якого зварили, виходячи з його творів покладався Гнат О. Лозенко-Діброва.

Похоронено його на цвинтарі Голлівуд в Юніоні, Н. Дж., у присутності невеликої кількості його близьких і друзів та дружини.

Похоронні обряди в церкві і на цвинтарі виконав настоятель церкви Святого Вознесіння Мейплвуд о. Іван Наконечний при співучасті дяка Л. Харченка. Прошує не слово над труною в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юніоні сказав К. Степовий.

К. Степовий

1-ий Курень Українського Пластового Сеніорату ім. О. І. С. Тисовських
повідомляє у невимовному смутку Пластове Братство і Громадництво, що 26-го березня 1984 року у Гартфорд, Конн., відійшла на Вічну Ватру
ІРИНА СКОЧДОПОЛЬ — "СМЕРЕКА"
пл. сен. керівництва, довголітній дійсний член Куреня, заслужена пластова і громадська діячка на Рідних Землях і на поселенні, відзначена 1-им пластовим відзначенням у 1954 р.
ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!
Старшина і члени 1-го Куреня УПС складають Дош і Родні Покійної висловни найглибшого співчуття.

Український Хор "ДУМКА" в Нью Йорку, Н. Й.
повідомляє своїх Членів і цілу Українську Громаду, що 6-го квітня 1984 р. у Сан Дієго, Каліф. упокоївся в Богі
Григорій Трохимович Китаєвий
композитор, мистецький керівник і диригент славної української Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка в Дітроїті.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
Опечаленій Родині Покійного найщиріше співчуття складають —
Управа і Члени Хору "Думка"

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

(ліценція В/О ВНЕШПОСЛТОРГ)

Добре відомо, що фірма, яка на протязі багатьох літ скоро і точно обслуговує своїх багаточисельних клієнтів у висилці пакоч-дарунків в Україну й інші частини СРСР.

Відборець нічого не платить.
Тисячі задоволених клієнтів.
Всі посилки забезпечені.
Гарантована шкоро і точна доставка.

Всі наші відділи мають на складі великий вибір високоякісних товарів по дуже поміркованих цінах.

За інформаціями і безплатними каталогами, звертатись до головного бюро або до всіх наших відділів.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

40 East 49th Street. (Corner of Madison Ave.)

NEW YORK, N.Y. 10017

Tel.: (212) 758-1150, 758-1151

Відділи:

Apple Valley, Minn. 55124
New York, N.Y. 10003
New York, N.Y. 10011
So. Boston, Mass. 02127
Bridgeport, Conn. 06610
Chicago, Ill. 60629
Cleveland, Ohio 44134
Irvington, N.J. 07111
Grand Rapids, Mich. 49505
Hackensack, N.J. 07601
Hartford, Conn. 06106
Lakewood, N.J. 08701
Montebello, Calif. 90640
Miami Beach, Fla. 33139
New Haven, Conn. 06511
Newark, N.J. 07106
Philadelphia, Pa. 19122
Philadelphia, Pa. 19141
Pittsburgh, Pa. 15203
Waterbury, Conn. 06710
Worcester, Mass. 01607
Youngstown, Ohio 44503
Fort Wayne, Ind. 46808
Houston, Texas 77074

72 County Road, No. 42
45 Second Avenue
135 West 14th Street
393 West Broadway
1880 Seaview Avenue
2501 West 69th Street
6089 Sate Road
1082 Springfield Avenue
1541 Plainfield Ave. N.E.
194-B Main Street
1839 Park Street
241 Fourth Street
827 So. Third Street
1352 Washington Ave.
1329 Boulevard
698 Sanford Avenue
1214 N. 5th Street
4925 Old York Road
1307 E. Carson Street
555 Cook Street
22 Carlisle Street
309 W. Federal Street
1807 Beineke Road
7076 Bissonnet

Телефони:

(612) 432-3939
(212) 254-5456
(212) 243-2583
(617) 268-8764
(617) 267-2863
(312) 925-2737
(216) 884-1738
(201) 374-6446
(616) 361-5960
(201) 342-9110
(203) 232-6600
(201) 363-8569
(213) 727-0884
(305) 532-7026
(203) 562-1446
(201) 373-8783
(215) 763-4818
(215) 455-9586
(412) 481-2750
(203) 756-1668
(617) 798-2868
(216) 743-0440
(219) 432-5002
(713) 270-7995

УКРАЇНЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ
ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

НЬЮ-ОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС ТА НІМЕЦЬКІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

SCHALLER & WEBER

Дім якостей — Різні м'ясні вироби, свіже м'ясо
до варення і печення, ковбаски, шинки.

13 ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ 13

NEW YORK — 1654 2nd Avenue (85 86 St.)
RIDGEWOOD — 56-54 Myrtle Avenue
ASTORIA — 28-28 Steinway Street
FRANKLIN SQUARE — 1 — 981 Hempstead Tpk
FLUSHING — 41 06 Main Street
FLORAL PARK, L.I. — 259 — 17 Hillside Avenue
EAST NORTHPORT, L.I. — 250 A Lark Field Rd
WHITE PLAINS, N.Y. — The Cheese Pitt, 200 Hamilton Avenue
NANUET, N.Y. — Nanuet Mall Shopping Cent. Route 59
DANBURY, Conn. — Danbury Gourmet, 296 Main Street
NORWOOD, Mass. — Meat and Wursthaus, 101 Central Street
WAYNE, N.J. — 1234 Willowbrook Mall
FARMINGTON, Conn. — Hans and Fritz Deli, 270 Farmington Avenue

TR 9-3047
VA 1-7068
AS 4-3210
437-7677
HI 5-2552
343-6116
(516) 757-0801
(914) 949-0226
(914) 623-4265
(203) 744-6857
(617) 769-2895
(201) 785-0542
(203) 677-7000

СОД... ЗАХОПЛЮЮЧА ТАБЛЕТКА МОЛОДОСТІ

ПОДАВ ЖУРНАЛ „ТАЙМ“

ДЛЯ МУЖЧИН І ЖІНОК

Якщо ви хочете виглядати і почувати себе молодше, ви повинні скористатися з цієї подиву гідної таблетки. Тисячі читачів „Свободи“ і сотні тисяч людей по цілому світі заживають щоденно ці таблетки і висловлюють своє захоплення. І ВИ САМИ ЦЕ ПРИЗНАЄТЕ!

ТІЛЬКИ ПРИРОДНІ
СКЛАДНИКИ.
НІЯКИХ ПОБІЧНИХ
УСКЛАДНЕНЬ.

ІХ МОЖНА ЗАЖИВАТИ
ПАРАЛЕЛЬНО
З ІНШИМИ
ЛІКАРСТВАМИ.

ВИПРОБУЙТЕ ЙОГО ДІЮ ТАК,
ЯК ЗРОБИЛИ БАГАТО ЧИТАЧІВ
„СВОБОДИ“.

Ось декілька витягів з листів, які ми щоденно одержуємо від тих, хто НЕ ВИМАГАЄМО:
Замовляючи цю таблетку, ви не тільки отримуєте її, а й поручаєте із своїм пацієнтом.

Д-р В. Дж. Р. Пітсбург, Па.
Ваша таблетка надзвичайно. Я маю 72 роки, мій чоловік 78 — обоє терпимо до артриту. Від часу, коли заживаю цей препарат, почувався чудово.

А. С. Кішнер, Онт., Канада
Ваш продукт перевищує всі інші СПОДИВАННЯ.
Ваші таблетки дійсно ЕФЕКТИВНІ.

Замовляючи цю таблетку, ви не тільки отримуєте її, а й поручаєте із своїм пацієнтом.

К. У. Флашінг, Н. Я.
Беру вашу таблетку вже довше, ніж рік і дуже задоволена. Маю 56 років. Знаючи, скільки мені, що ніколи не так добре не виглядати. Це правда. — І ніколи не почувалася так добре. До цього часу, як я почала брати цю таблетку, у мене був підвищений тиск крові.

І. П. Форест Гиллс, Н. Я.
НАРЕШТІ ПОЯВИВСЯ ПРЕПАРАТ, ЯКИЙ ОПРАВДАВ СЕБЕ.

Ця таблетка є вислідом понад 20-літніх дослідів провідних відомих науковців і лікарів у світі. Цей захоплюючий винахід став темою багатьох книг та наукових статей. Ось деякі висновки:
Д-р Річард Катлер — U.S. NATIONAL INSTITUTE ON AGING, U.S. GOVERNMENT AGENCY
Ця таблетка є вислідом першочисельного пієму для здоров'я та процесів старіння. Є багато доказів, що СОД припиняє процес старіння і продовжує життя. Ми знаємо, що надзвичайно повільно між СОД та довголіттям. Я був засвоєний.
Д-р Роберт Аткинс, творець славної дієти Аткинса:
СОД допомагає пацієнтам набутти молодий вигляд, виглядає зморщинок і надає шкірі красоти і тонусу.
Д-р Ганс Купер, доктор наук, відомий знавець у дієти харчування:
Ця чудова таблетка. Напевно, можна виглядати так і почувати себе багатьох молодших.
Д-р Річард Пассетер, доктор наук, знавець профілактичної медицини та харчування:
„Ця таблетка є наукова підстава, яка переконує, щоб заживати СОД“.

СПІШИТЬ ІЗ ЗАМОВЛЕННЯМ
бо запас цієї таблетки обмежений.
50 табл. (30 днів) U.S. \$ 9.95
120 табл. (60 днів) U.S. \$18.50 (оплачується U.S. \$3.00)
180 табл. (90 днів) U.S. \$26.95 (оплачується U.S. \$6.00)
Прислати до замовлення додаток U.S. \$1.50 на кошти пересилки.
Ця надзвичайно ефективна таблетка може замовляти тільки поштою, замовляючи у формі:

BIOGENICS INTERNATIONAL
16 EAST 42nd Street, 10th Floor
NEW YORK, N.Y. 10017 DEPT. U-201

Всі замовлення висилатимуться першою класною або експресною поштою. Доставка гарантована.

Думки про виступ Я. Сусленського

Немає найменшого сумніву, що один із допоміжних засобів реалізації ідеї відновлення нашої державної незалежності — це здобування собі приятелів, особливо серед впливових народів, які не мають супроти України жадних загарбницьких цілей. До таких народів, без сумніву, належать і жиди. Мало цього, доля цих народів часто змушує їх діяти спільно, щоб могли взаємно собі допомагати. Виглядає на перший погляд, що між жиди народами повинна бути тісна співпраця і взаємне зрозуміння їхньої долі і спільних інтересів. Нині на теренах України є біля одного мільйона жидів і доля їх турбує їхню ополемнінність у світі. Вони можуть стати творчим елементом для України в часі її державної незалежності.

Треба привітати різні особисті і групові зусилля жидів (покищо лише деяких) з-поміж обидвох народів, що прямо фанатично пробують це зближення і взаємне зрозуміння проповідувати та реалізувати. До таких ентузіастів порозуміння належить Яків Сусленський, який був головним рушієм для створення Товариства Єврейсько-Української Зв'язки в Ізраїлі. Він вкладає багато праці для творення тих осередків і тут, в Америці. Український Демократичний Рух, в першу чергу його голова Степан Процик, допомагає і допомагає дієво.

Яків Сусленський у своїй понад одногодинній доповіді в Українському Народному Домі в Нью-Йорку, вголосі цим разом поправно українською мовою, сказав, що набрався вже відваги говорити по-українськи до збірників українців і жидів, виявився, всупереч тим чи іншим труднощам, оптимістом.

Число членів цього Товариства росте. Число українців, які врятували життя жидів під час Другої світової війни і які є висвітлені в списках „Яд Вашем“, збільшується; преса менше нападає на українців. Прем'єр Ізраїля Шамір мав гострий виступ проти московських волюдарів; Я. Сусленський в листі до нього просив його стати в обороні українців. Можливе, що колись і він стане в обороні українського народу; треба бути терпеливими і поводити, але рішуче і послідовно в тому напрямі діяти. Я. Сусленський і його приятелі це і роблять. Справа визнання Митрополита Андрія Шептицького, „Праведником“ і поміщення його імені на списку натрапляє на деякі труднощі.

Якщо мова про Митрополита як приватну людину, не існує ніяких перешкод для включення його імені у список „Праведників світу“, що рятували життя жидів, і поміщення імені Андрія Шептицького у „Яд Вашем“. Комплексу цю справу про те становище Митрополита в Українській Католицькій Церкві, як її Глави. Але, сказав Я. Сусленський, він вірить, що ці труднощі поведуть усеуну.

Остання спроба помістити ім'я Митрополита на списку Праведників світу закінчилася голосуванням 10 за і 10 проти. Рабін Д. Кагане, голос якого міг перерішити цю справу, будучи ще дуже обуреним на статті д-ра П. Мірчука в українській пресі і браком голосів, що опрочували б думку П. Мірчука, вирішив цим разом не голосувати, і справа ця була відкладена, хоч, на думку Я. Сусленського, ненадовго вже.

Доповідач має причини твердити, що імпульс зусиль Товариства в Ізраїлі помістив серед жидівських громад у світі, включно з Америкою; чим раз більше людей перестають уважати Я. Сусленського, ворогом жидів, тому, що він шукає порозуміння між українцями і жиди. Кількість цих людей, на його думку, буде зростати, і користь для обох народів є без сумніву поважною.

У дискусії взяли участь і жиди, і українці. Особливо зворушуючим був виступ Ганни Бабинської, колишньої учительки на Донбасі і в Буквині, яку врятували українці, яка розповідаючи про це, плакала. Вона сказала, що знає багато випадків, коли українці допомагали жидам рятуватися під час голокосту.

Автор цих рядків підтвердив твердження Г. Бабинської і також пригадав, як він в 1943 році приїхав до села Радохонськ, Мостиського повіту, де на приходстві з'явився один із жидів, який з родиною переховувався в лісі. Його заховали тимчасово в stodoli, дали йому харчів на дорогу, і до кривки. Люди робили це, як самозрозумілу річ, значить — не було у них жадної ненависті до жидів. В поїзді в Німеччині в 1947 році він почув розмову кількох молодих жінок, з яких одна оповідала іншим, як її німці разом з групою замордованих жінок кинули в яму, з якої пошастило їй вилізти, а знайоми українці з міста Товмача допомогли їй дістати метрику, що вона українка, і офіційно вона виїхала на роботу до Німеччини і зберегла своє життя.

Якщо і були поодинокі люди, які з тих чи інших мотивів, звичайно особистих, допомагали німцям в їх акціях нищення жидів, то такі самі люди були і поміж французами, поляками. Отже жиди абсолютно не повинні вбачати в українцях особливих антисемітів. Якщо ж д-р Петро Мірчук у своїх писаннях критикує поведінку деяких жидів, тож слід не забувати: обидві сторони мають своїх загорілих.

Присутні жиди й українці не мали причин бути ворогами, навапакі, пригадували собі взаємну приязнь і вдячність. Отже можливість жидівсько-української співпраці є реальною річчю. Такі враження могли винести усі присутні. Іван Я. Хамуляк

Українські мистці в американській галерії

Учасники виставки в Дитмар: (зліва) Олександра Дяченко-Кочман, Адріана Кочман, організаторка виставки, Анастасія Коломисць і Олександра Коверко. Неприсутні Андрій Коваленко і Ярослав Ляля Кучма.

В галеріях Дитмар при Нортвестерн університеті в Еванстоні, Іл., відбувається образотворча виставка п'ятих українських мистців під назвою „Різні перспективи“. У виставці беруть участь: Олександра Дяченко-Кочман, Анастасія Коломисць, Андрій Коваленко, Олександра Коверко і Ярослава Ляля Кучма.

Виставку зорганізувала Адріана Кочман, студентка історії мистецтва в цьому університеті, яка минулого року в цій же галерії влаштувала виставку творів українських мистців з перманентної колекції Українського Інституту Модерного Мистецтва.

В Москві...

Закінчення зі ст. 1.

проблем фізики, в якому почав працювати проф. Капіця.

Деякі західні науковці твердять, що проф. Капіця ставився „холодно“ до виробу атомової бомби в СРСР до того ступеня, що через деякий час він навіть перебував під арештом, одначе, совєтський уряд відмовлявся підтвердити або заперечити вістки про його арештування.

В 1940-их роках проф. Капіця став повноправним членом Академії Наук СРСР, був нагороджений двома „Нагородами Сталіна“ і був проголошений „Героєм соціалістичної праці“.

На конференції т. зв. „Групи Пюгваш“ в 1967 році у Швеції проф. Капіця заперечив начебто він працював над виробленням совєтської атомної бомби, бож сама ця „Група Пюгваш“ була проти ядерної зброї. Однак в 1946 році проф. Капіцю усеуну з Інституту для проблем фізики, мабуть тому, що він відмовлявся працювати над атомовою бомбою, що було визнано Політбюром як „свідомий саботаж оборони СРСР“. Після смерті Сталіна проф. Капіця був „реабілітований“ і повернений до всіх офіційних почесностей. Йому також дозволено було тримати членство в багатьох західних наукових інституціях, наприклад, Королівське товариство в Англії, Крайова Академія Наук в ЖСІ і інші.

В 1974 році у його 80-річчя народження, совєтський уряд вдруге іменував його „Героєм соціалістичної праці“ і в 1978 році йому дали Нобелівську нагороду за працю в ділянці ядерної фізики. Цікаво, що совєтський уряд дозволив проф. Капіцю прибути особисто для отримання цієї нагороди в Осло, Норвегія.

Посмертну згадку проф. Капіці підписав теперішній совєтський лідер Константин Черненко, що вказує на те, що проф. Капіця помер, будучи „власні“ совєтських можновладців.

Цінний дарунок!

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ — НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ!

Подбайте, щоб в кожній публічній бібліотеці була повна і списа двомовна

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

UKRAINE: A CONCISE ENCYCLOPAEDIA

Том 1-ий \$75.00 — ЦІНА — Том 2-ий \$85.00
Хто замовить ОБА ТОМИ платить \$140.00

Ті, хто вітають і разом з чеком або поштовою переказом (М. О.) вислати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
30 Montgomery Street — Jersey City, N.J. 07302

Прощу вислати:
☐ Том 1-ий — \$75.00
☐ Том 2-ий — \$85.00
☐ Оба томи — \$140.00
+ кошти пересилки
В долученні пересилатимеч. М. О. дол.
і прошу вислати на адресу:

Name _____
No _____ Street _____
City _____ State _____ Zip Code _____

СОЮЗІВКА — Оселя УНСОюзу

ПРАЦІВНИКІВ до загальної праці

Платня після умови. Зацікавлених прошу зголошуватись:

SOYUZIVKA UNA Estate
Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

Іван Кедрин

ЖИТТЯ — ПОДІЇ — ЛЮДИ

СПОМИНИ ТА КОМЕНТАРІ
Ціна: \$21.25 з пересилкою
Мешканці штату Нью-Джерсі зобов'язані 6% ставеною податку

СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

За участь...

Закінчення зі ст. 2.

твом „Кроків“ і їх комбінацій та фігур, різномірною тематикою, інтерпретацією настроїв наших танцювальних ансамблів.

Варто б заздалегідь поробити заходи, щоб якийсь більший і кращий наш місцевий танцювальний гурт виступив у цьому парку. Заходи треба робити в міській управі посадишника Кача, у Департаменті парків, а теж звернутися до ансамблів Норра (Korrr) й Шмидта за рекомендацією. Добре було б, щоб і хор „Думка“ дав концерт із відповідно підбраною програмою народних пісень легкого жанру, жартівливих, з голосовими ефектами, бравою, темпом, бо такі найкраще сприймаються слухачами. Більшість яких це люди середнього і старшого віку які прагнуть розваги і тепло реагують на інструментальні, вокальні чи танцювальні виступи.

У вересні був тут теж „Октябрь Фест“, в якому беруть участь різні національні групи. Одного року був заповнений на програмах виступ української групи, на жаль, цей виступ не відбувся. Досі лаври збирає польський танцювальний ансамбль, але йому далеко до ефекту, який роблять наші танцювальні одиниці.

Доступ до згаданих ансамблів не був би трудний. Якщо не помилюся, обидва вони були присутні на ювілейній місцевій церкві в Озон Парку і, мабуть, теж на ювілей 35-го Відділу США. Ф. Шмидт, людина привітна, суспільна, родина, радо розмовляє на вулиці з громадянами, при тому побожна, ходить щонеділі до костельця, а раз бачив і його у нашій церкві, як щиро молився. Норр подбав про грамоту з Олбани для 35-го Відділу США з нагоди його ювілею.

Здається, що участь наших ансамблів у паркових концертах варта заходу й зусиль, бо останній концерт з нагоди 50-ліття Духовної Семінарії в Стенфорді показав, що такі мистецькі одиниці як „Думка“ і балет „Сизофрід“ Роми Приймів-Богачевської стоять на висоті завдання й могли б гідно презентувати українську культуру.

Володимир Баргатура
Вудгейвен, Н. Я.

Діюча...

Закінчення зі ст. 2.

доброзичливий розглянула ряд інших зголошень про фінансову допомогу, у цьому такі справи, як видання Українським Науковим Інститутом Гарвардського Університету каталогу про голод в Україні в 1932-33 роках, праця д-ра Джеймса Мейса в тому університеті, книжка Дюлапа про „Екзекують голодоморством“ та ряд інших, що є будуть предметом розгляду і вирішення на чергових нарадах цієї Президії, пердбачуваних на кінець травня ц.р. На тих нарадах буде також розглянена його рекомендація, перетворення КГК на постійну установу для дослідів комуністичного голокосту в Україні. Остантне рішення в цій справі може бути прийняте на пленарній сесії всіх членів КГК.

Діючу Президію Екзекутивної КГК становлять тепер: д-р Петро Стерчо, голова, Уляна Дячук, заступник голови, фінансовий референт, Наталя Даниленко, заступник голови, Євстахія Гойдин, заступник голови, референт молодечих справ, Андрій Шевченко, співреферент для молодечих справ, Віктор Росинський, секретар, Едвард Попіль, касир, Степан Процик, організаційний референт, Антін Драган, референт української преси, Андрій Білик, референт англійської преси, Юрій Повстенко, імпресарій референт, Венямін Несенюк, член діючої президії, Ігор Ольшевський, член діючої президії. Контрольна комісія: отець протопресвітер Степан Біляк, д-р Володимир Михайлів, проф. д-р Михайло Воскобийник.

Вступайте

в члени УНС

ПИСАНКИ: гуцульські, бойківські, подільські, волинські, трипільські й інші — в АРЦІ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 15-го КВІТНЯ 1984 р.

Ньюарк, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Христителя 76-го Відд., о год. 1-їй по поп. в залі української католицької церкви при Сенфорд Авеню і Айві вул. Прогляньте чл. вивішати закладки чеками та посилати прямо до Відділу. — Юлія Демчук, секр.

Парма, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. Ів. Франка 334 Відд., о год. 12:30 по поп. в домі фінансового секретаря при 3324 Торінгтон вул. в Пармі, Огайо. Прогляньте чл. прибути. — Уляна Демчук, секр.

НЕДІЛЯ, 6-го ТРАВНЯ 1984 р.

Чикаго, Іл. Річні Загальні Збори Т-ва ім. Г.д. Вітовського 301 Відд., о год. 12-їй вполудне в приміщенні парфів с. Андрія в Аддисон, Іл. Присутність всіх членів Відділу обов'язкова. В разі неперисутності Статутом передбаченої кількості членів, Збори відбудуться годину пізніше. — Аркадій Тороко, гол., Петро Врублівський, секр.

FOR SALE

ДО ВІНАЙМУ

ТРЕЙЛЕР

3 спальні, 1 1/2 лазні, гарне відокремлене положення біля озера. Трейлер на шийн рік. Біля Ellenville, N.Y.S.
Tel.: (212) 775-7453

PIZNE

TYPEWRITERS

Ukrainian and others. Also copiers, addressers, sales and other office equipment shipped.
JACOB SACHS
251 W. 98th St., New York, N.Y. 10025
Tel.: (212) 222-6683

ВІЮ, ВІЮ ВІНЕЦЬ...

Найкращі дитячі пісні до співу і забави, стерео або моно касети. \$7.50, висилка \$1.70. Чек або „mon order“ до:

ANASTASIA STARUCH
6702 Tahalla Dr.
Alexandria, Va. 22306

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відомо солідна фірма

CYPRESS

HILLS MONUMENTS

В БІЛАНСЬКИЙ

WALTER BIELANSKI
K. M. KARDOVICH
CONSTANTINE M. KARDOVICH
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (212) 277-2332

Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від